

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině při
Základní škole ve Starém Plzenci, Masarykovo náměstí 54

Platnost od: 1. 9. 2024

Aktualizace: 1. 9. 2025

Mgr. Alice Kellerová

ředitelka školy

Obsah

1. Obecná charakteristika	3
2. Personální obsazení.....	3
3. Materiálně technické podmínky	3
4. Bezpečnost a ochrana zdraví.....	3
5. Cíle školní družiny.....	4
6. Formy vzdělávání.....	5
7. Obsah vzdělávání	6
8. Žáci získávají klíčové kompetence.....	6
9. Funkce školní družiny	7
10. Dokumenty ŠD.....	7

Školní vzdělávací program pro ŠD při ZŠ ve Starém Plzenci

1. Obecná charakteristika

Školní družina pracuje při ZŠ ve Starém Plzenci. Maximální kapacita ŠD je 200 účastníků.

Hlavním posláním školní družiny je rekreační, zájmová a odpočinková činnost. Je určena především žákům 1. – 5. ročníku, ale je k dispozici i ostatním účastníkům, pokud tak nepřesáhne povolený počet účastníků na oddělení (viz. vnitřní řád ŠD).

ŠD je rozdělena na pět oddělení: od roku 2021 jsou jednotlivá oddělení pojmenována názvy dětských motivů : 1. odd. Sovičky, 2. odd. Motýlci, 3. odd. Medvídci, 4. odd. Berušky a 5. odd. Sluníčka.

2. Personální obsazení

ŠD má pět oddělení, jehož práci vede vždy jedna vychovatelka.

Vychovatelky se pravidelně účastní vzdělávání pedagogických pracovníků z nabídek pedagogických center a samy v rámci samostudia získávají nové informace a poznatky potřebné pro výkon jejich práci.

3. Materiálně technické podmínky

Všechna oddělení používají ke své činnosti prostory, které umožňují odpočinkovou a zájmovou činnost, přípravu na vyučování a spontánní činnost účastníků. Jsou vybaveny nábytkem podle počtu a věku účastníků, pohovkou, video technikou a osobním počítačem, stolním fotbalem atd.

4. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Vychovatelky vytváří, dodržují a kontrolují podmínky k zajištění bezpečnosti účastníků a k ochraně jejich zdraví po celou dobu pobytu ve ŠD.

Vychovatelky vedou účastníky k dodržování hygienických zásad. Jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování ve ŠD a při mimoškolních aktivitách.

Vychovatelky odpovídají za svěřené účastníky, ti nesmí bez jejího vědomí opustit třídu. Při doprovodu účastníků ŠD v silničním provozu věnuje vychovatelka zvýšenou pozornost při přecházení vozovky. Účastníci jsou poučeni o nutnosti dodržování bezpečnostních pravidel.

5. Cíle školní družiny

Cíl: připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Výchova ke zdravému životnímu stylu - výchova odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností - kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu

Odpovědnost za své chování - řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí - vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině: - kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého účastníka
- vytváření vlastní bezpečné soc. skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů: - úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů
- drogy, alkohol, kouření
- delikvence
- šikana, vandalismus, násilné chování
- podobnost a odlišnost lidí

Člověk a jeho svět: Místo kde žijeme: - vztah ke své škole, městu, státu
- vycházky, výlety, poznatky z cest

Lidé kolem nás: - příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy mezi dětmi
- vztahy ke škole
- chování lidí (pravidla slušného chování)
- základní lidská práva a práva dítěte
- práva a povinnosti

Lidé a čas: - regionální pověsti a báje
- tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
- návštěva kulturních institucí (galerie, knihovna...)
- orientace v čase

Člověk a příroda: - rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody – praktické poznávání přírody
- proměny přírody, roční období
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- likvidace odpadů - třídění odpadů

6. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost : se řídí týdenní skladbou zaměstnání

Příležitostné akce: jsou činnosti určené pro všechna oddělení a jsou určena i rodičům, tyto akce nejsou zahrnuty v týdenní skladbě činností (např. Výlety, slavnosti, besídky....)

Spontánní aktivity: jsou zařazovány průběžně do klidové činnosti po obědě, po organizované činnosti při pobytu venku ve vymezeném prostoru, při ranní a odpolední družině, vychovatelka při činnosti zajišťuje bezpečnost žáků, ale i vhodně motivuje a podněcuje účastníky k vlastní aktivitě, není vyloučená její účast při hrách, spontánní a řízená činnost na sebe přirozeně navazuje

Odpočinková činnost: jsou nejen činnosti klidové, ale i aktivního odpočinku

Příprava na vyučování: zahrnuje didaktické hry, tematické vycházky, činnosti upevňující a prohlubující poznatky z vyučování

7. Obsah vzdělávání

Učit se znát: získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat poznatky, analyzovat je, dávat do souvislostí, řešit problémy.

Učit se jak na to: získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat.

Učit se žít společně: rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet antipatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu.

Učit se být: rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl.

Vychovatelka svým programem navazuje na základní školu a vědomosti i dovednosti žáků, dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje, dle konkrétních podmínek školní družiny v těchto orientačně rozdělených vzdělávacích oblastech:

- jazyk a jazyková komunikace
- matematika a její aplikace

8. Účastníci získávají klíčové kompetence

Školní družina navazuje a dále rozvíjí částečně formulované klíčové kompetence v programu předškolního vzdělávání.

Kompetence k učení: učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní: ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, komunikace je kultivovaná.

Kompetence sociální a interpersonální: samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

9. Funkce školní družiny

- důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání účastníků

Náš program usiluje o vytvoření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Školní družina musí být:

- místo pro regeneraci sil účastníků po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost
- místo pro komunikaci vychovatelek a rodičů
(poskytovat rodičům informace o činnosti ŠD,
o připravovaných akcích atd...)

Podmínky pro činnost:

- inspirující nestresové prostředí
- účelově vybavené prostory s možností kreativního uzpůsobení
- hrací koutky
- hřiště

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času. (Ovlivňování volného času, nabídka alternativních her, nabídka pomůcek, her atd... .Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti, zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti, možnost výběru z nabízených aktivit).

10. Dokumenty ŠD

- písemná přihláška do ŠD
- třídní kniha jednotlivých výchovných oddělení
- přehled docházky do ranní družiny
- celoroční plán činnosti
- IS – „Družínek“

Datum: 29. 8. 2025

Vypracovala: Marie Doleželová